

Nhạc và Thời Gian

Chị NGUYỄN PHAN ANH
Giáo-sư dương cầm

Nhạc là một âm thanh trầm bổng, có màu sắc, gây cho ta nhiều cảm xúc. Nhạc đem lại vui tươi cho vũ trụ. Nơi đâu có nhạc là nơi đó có nguồn sinh lực và niềm hy vọng vô tận. Trong rừng, thông reo vi vu, suối chảy róc rách, chim hót líu lo, phải chăng nhờ bản nhạc của rừng xanh này mà nhân loại còn tồn tại. Phong tục cổ truyền của xứ Việt Nam chúng ta, mỗi độ xuân về, Tết đến trăm hoa đua nở, đâu đâu cũng có tiếng pháo nổ tung bùng, tiếng pháo đó chính là bản nhạc chào mừng của những ngày xuân vui tươi, và mang lại cho chúng ta nhiều hy vọng mới của ngày mai tươi sáng. Nhạc đem lại sự thoải mái cho tâm hồn, và sống với nhạc con người cảm thấy sống luôn luôn trong sự trẻ trung. Ở đồng quê, vào mùa gặt hoặc cấy lúa, dưới cơn nắng gắt, dân làng dùng điệu nhạc bằng những tiếng hò, câu đối để quên nỗi nhọc nhằn, hay tiếng ru con của bà mẹ hiền trong thôn xóm đem lại cho ta một cảm giác êm dịu và tuyệt vời. Nhạc cũng là một văn hóa cần thiết và hữu ích, thiếu nhạc con người có thể trở nên khô khan và lạnh lẽo.

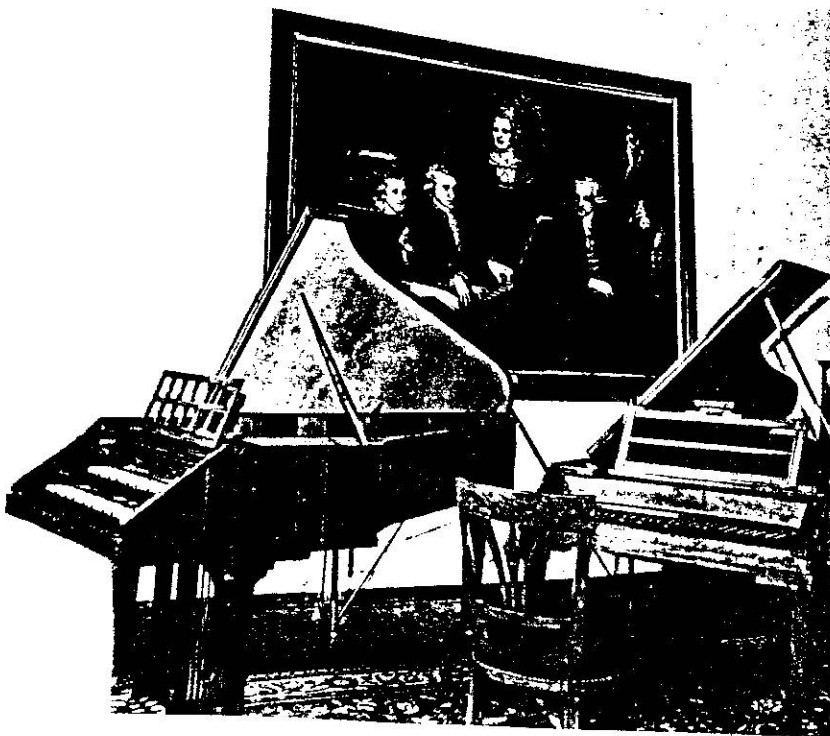
Đã bao nhiêu năm qua rồi, từ quê nhà cho tới đất Pháp, tôi vẫn tiếp tục hoạt động trong ngành nhạc một cách say mê và không đếm thời gian! Bao nhiêu lớp trẻ đã đi qua sự hướng dẫn của tôi, bây giờ gặp lại đều đã trưởng thành tất cả trong xã hội mới này. Một hôm, tại thành phố Bạ lê nào nhiệt nầy, tình cờ gặp lại một người học trò cũ năm xưa, tay bắt mặt mừng, thấy trò kể cho nhau nghe bao nhiêu kỷ niệm vui buồn trong thời gian xa cách! Chúng tôi có bàn luận về nhạc rất nhiều và nhón dịp học trò của tôi có hỏi cảm nghĩ của tôi, giữa học sinh Pháp và Việt như thế nào, và cuộc sinh hoạt về ngành nhạc ra sao? Nhận xét riêng của tôi như sau : học sinh Pháp thì rất mạnh dạn, trò chuyện và phát biểu ý kiến với thầy tự nhiên, kính nể và thân phục thầy nếu chúng nhận thấy người thầy có khả năng. Trong khi đó, học sinh Việt nam thì nói năng lễ độ, luôn luôn nể sợ thầy, rất chăm chỉ chịu khó học tập, cho nên phân đông học sinh Việt nam học nhạc đều mau tiến cả.

Nói thế không phải học sinh Pháp không có khiếu về nhạc hay kém thông minh hơn, nhưng vì học sinh Pháp thiếu tập dợt, thiếu kiên nhẫn, cho nên có phần kém hơn học sinh Việt nam, nói về tổng quát, ngược lại người học sinh Pháp nào có khiếu và chịu khó tập dợt thì rất xuất sắc. Đối với các học sinh Việt Nam hay ngoại quốc, tôi đều yêu mến như nhau. Cái thích thú nhất của tôi là trong những giờ dạy nhạc, đối với học sinh Pháp, bằng những lời giảng dạy và lời diễn tả trên phím đàn, tôi giúp cho các học sinh hiểu thêm lịch sử, những kỹ công của những nhạc sĩ tài danh trên thế giới trong những thế kỷ trước. Với học sinh Việt Nam, lời giảng dạy cũng như trên, nhưng thỉnh thoảng tôi hướng dẫn cho các học sinh tìm hiểu thêm như thế nào là nhạc có khuynh hướng Á Đông và sự khác biệt giữa nhạc tây phương và nhạc thuần túy của dân tộc chúng ta. Theo sự nhận xét của

tôi thì có nhiều con cháu Việt Nam chúng ta hiện nay vì cha mẹ lo tranh đấu với cuộc sống hằng ngày trên đất khách nên không có thì giờ để dạy cho con mình hiểu biết phong tục tập quán của xứ sở, và điều đáng lưu ý nhất là các con cháu của chúng ta phải đọc và viết được chữ quốc ngữ. Cho nên chính nhờ tiếng nhạc truyền cảm mà từ từ các học sinh nhận thấy không phải chỉ có nhạc ngoại quốc tây phương mà thôi, mà nhạc của quê hương ta còn đó, tại sao chúng ta không nghĩ tới, tiếng mẹ đẻ của nước ta đâu? Chúng ta cũng đừng lãng quên nguồn gốc. Và từ đó, nhờ cố gắng, các học sinh bắt đầu nghe và học hát nhạc của xứ ta, và lần lần, đọc lên được tiếng mẹ đẻ thân yêu. Một khi hát và đọc lên được tiếng Việt nam, thì các học sinh sẽ có một tình thân đoàn kết, bất khuất và dân tộc tính.

Không gì vui mừng và sung sướng bằng thấy các học sinh Việt Nam hát và đọc lên được tiếng Việt Nam và thông hiểu suốt những gia tài quý báu của tổ tiên ta để lại mấy ngàn năm văn hiến, và những lúc đó thấy trở cảm thấy sống gần nhau hơn qua những tiếng hát, tiếng hò, những câu ca dao đặc biệt của ba miền xứ Việt Nam. Tôi rất cảm phục cha mẹ của các học sinh Việt, tuy với cuộc sống mới trên xứ người, lúc đầu khá vất vả, nhưng khi đã vượt qua mọi khó khăn thì lại nghĩ đến trau dồi thêm cho các con một môn nhạc thuyết để bổ túc cho sự học văn, và sau này, con cháu của chúng mình không hổ thẹn với nơi giống tiên rồng. Và tôi rất cảm động mỗi khi đón nhận những đứa trẻ, con của các học trở cũ năm xưa nay đã là bậc cha mẹ của một thế hệ trẻ mới, để lãnh trách nhiệm đào tạo những mầm non này theo sự giao phó của cha mẹ, và truyền lại những gì mà tôi đã hấp thụ được bao nhiêu năm trong nghề.

Niềm ước vọng của tôi là, với tiếng nhạc và thời gian, con cháu của chúng ta sau này sẽ thốt lên được hai tiếng "Việt Nam" thân yêu bằng hai nốt nhạc, và hai nốt nhạc đó là tiếng lòng của công dân Việt Nam chúng ta, sẽ ở mãi trên vành môi của từng thế hệ này nối tiếp thế hệ khác.

Bài trên đây là do AH Khúc-Đản yêu cầu chị Nguyễn-phan-Anh viết về các AH và gia đình hiểu biết một đôi chút về âm nhạc.

Đã dạy cho trẻ thích nhạc.